SPORTOVNÍ ŘÁD
ČESKÉ REPUBLIKY
PRO LETECKÉ MODELÁŘE

SVAZ MODELÁŘŮ ČESKÉ REPUBLIKY
Klub leteckých modelářů
České republiky

2026

Historické modely

Základní dokument je v aktualizovaném znění platném pro rok 2026. Jediná oficiální verze Sportovního řádu 2026 je zveřejněna na webové stránce Klubu leteckých modelářů Svazu modelářů ČR.

https://www.svazmodelaru.cz/klem/pravidla/

V zápatí dole na stránce je vedle stránkování „ochranný“ nápis Sportovní řád ČR 2026. Pro čtení je nutná jakákoli verze programu Adobe Reader který lze kdekoliv zdarma získat.

Jediné povolené kopie pro použití při soutěžích jsou celé vytištěné stránky, které musí obsahovat tento „ochranný“ nápis a originální čísla stránek. Pro praktické použití je tak možné si vytisknout z celého souboru pouze potřebné stránky.

Změny pro další rok předsednictvo schvaluje na svém říjnovém zasedání. Změny pravidel je možné podávat pouze s vědomím šéftrenérů jednotlivých sportovních komisí, nebo alespoň trenérů příslušné kategorie.

Připomínky, náměty a návrhy změn k celému Sportovnímu řádu laskavě adresujte na e-mail: *pravidla@klem.cz*.

9.7. HISTORICKÉ MODELY - PŘEDBĚŽNÁ PRAVIDLA

9.7.1. Soulad se Sportovním řádem KleM ČR Svazu modelářů ČR

Model musí splňovat obecné definice a charakteristiky modelů letadel. SŘ 1.1. a 1.2.

Model musí být označen v souladu se SŘ 1.6.

Platnost pravidel od 1.1.2026

9.7.2. Všeobecné podmínky historických modelů:

Za účelem prokázání věrnosti / shodnosti s originální konstrukcí, může být od soutěžícího požadované, aby předložil plán modelu a/nebo fotografii, které byli uznané mezinárodní organizací SAM jako historické. Organizátoři soutěže můžou kdykoliv přeměřit rozměry a zvážit soutěžní modely a porovnat je s výkresovou dokumentací, aby se ujistili o dodržování těchto pravidel. Konstrukce modelu musí zachovat charakter originálu, tj. nesmí se měnit konstrukční kostra a nesmí být nahrazena jiným materiálem. Není povoleno měnit rozměr modelu, pokud u dané kategorie není uvedeno jinak. Profily nosných ploch musí být shodné s předlohou. Minimální celkové plošné zatížení nesmí být menší než 12 g/dm2, pokud není u dané kategorie stanoveno jinak. Vnější obrysy, plochy, průměry kol podvozku a délky podvozkových noh, musí odpovídat poměru 1:1. Pro ulehčení startu ze země, je možné použít kola o větším průměru. Místo umístění podvozku se nesmí měnit, taktéž se musí zachovat počet žeber a musí odpovídat počtu podle původního výkresu. Jednokolový podvozek použitý na originálním modelu může být nahrazen dvoukolovým, ale ne na opak. Jak byl na originálním modelu zatahovací podvozek, musí být funkční i na modelu soutěžícího. Namalovaný podvozek, nebo atrapa podvozku v zatáhnutém stavu, je nepřípustné. (Motorový model musí být schopen startu ze země.) Zatahovací podvozek muže být nahrazen pevným podvozkem jedno, nebo dvoukolovým, ale musí být umístěn na stejném místě jak u originální předlohy. Malé změny v ose tahu vrtule, v uložení motoru – vzpřímené poloze místo invertního uložení, zesílení konstrukce, vytvořené na řídících plochách je dovolené. Pokud není uvedeno jinak. Vrtule musí být dvoulisté a nekovové. Spalovací motor musí být vybaven pevnou dvoulistou vrtulí. Rok, kdy byl model originálně zkonstruován, jméno modelu a jméno konstruktéra modelu musí být uvedeno na povrchu modelu. Použití moderních materiálů jako jsou uhlíkové, skelné nebo kevlarové vlákna a podobné v konstrukci modelu, nebo pro jeho zesílení, je zakázáno, pokud v dané kategorii není uvedeno jinak. Na stavbu modelu se může použít jen takové materiály, které byly použité v době vzniku modelu. Výjimkou jsou potahové materiály a materiály na kryty (kapotáže) motoru. Použití jakýchkoliv elektronických zařízení, kromě těch, které slouží k ovládání směrovky, výškovky, plynu motoru, a dalších ovládacích ploch shodně s originálem a výškoměru, je zakázané. To znamená, že gyroskopy, telemetrické zařízení, autopiloty, variometry apod. jsou zakázány. Jakákoliv zpětná komunikace z modelu, kromě té, která je standardně zbudovaná, téměř ve všech systémech souprav s frekvencí 2,4 GHz, je zakázaná. Zpětná vazba z modelu o stavu palubních baterii, je povolena. Každý soutěžící, který použije elektronické zařízení, nebo zpětnou komunikaci s modelem, která není dovolena bude diskvalifikován. V kterékoliv kategorii se může soutěžící zúčastnit maximálně s dvěma modely, ale pokud se nejedná o modely stejné předlohy. V tom případě, jen jeden z modelů každého soutěžícího, může získat udělovanou cenu nebo vyhodnocení pro celkové umístění. V konečné výsledkové listině musí být uvedeny ale všechny modely, které se soutěže zúčastnily, bez ohledu na počet absolvovaných letů. Nejen tedy dosažené umístění soutěžících. Každý den před zahájením soutěžního létání, ředitel soutěže vykoná brífink. Při tom uvede kategorie, které se budou létat v den soutěže, časové úseky v průběhu, kterých se může odstartovat na soutěžní let a předběžný termín rozlétávání. To se uskuteční v případě dosažení stejných výsledků, které neumožní určit vítěze. Stanoví místo pro start modelů a místo pro přistání, postup při použití kanálů RC souprav, pravidla bezpečnosti a případné další informace o způsobu vyhledávání a postup pro návrat modelů, které ulétly nebo přistály mimo vymezený prostor pro přistání. V průběhu brífinku, ředitel soutěže odpoví na případné otázky soutěžících. Prostor, v kterém se soutěží, musí mít plochu s rovným povrchem pro start větších modelů ze země (rise of ground = ROG) a vhodnou přistávací plochu, dle možností, které jsou v daném prostoru k dispozici. Všechny lety, při kterých model přistane mimo prostor stanovený pro přistání, se hodnotí nulou. Všechny lety

motorových modelů, při kterých byl překročený časový limit, případně výška motorového letu, se hodnotí nulou. Na zjišťování termických proudů jsou povolené tyče zabodnuté do země s mylarovým páskem. V modelech se nesmí použít termické indikátory, a to žádného typu. Porušení tohoto pravidla se trestá diskvalifikací soutěžícího. Aby se zamezilo letům nad diváky, parkovištěm, kempy, musí se vytyčit bezpečnostní linie. V případě, když model přeletem překročí bezpečnostní hranici, pořadatel napřed vyšle dohodnutý varovný signál, při druhém narušení se let hodnotí nulou.

Soutěžící je zodpovědný za dodržování všech soutěžních pravidel. Musí znát pravidla pro kategorii v které soutěží. Toto stvrzuje svoji oficiální přihláškou do soutěže.

Soutěžící smí mít jednoho pomocníka, který může používat dalekohled. Vysílače mohou být kdykoliv kontrolované na shodnost se stanovenými frekvenčními předpisy. Pořadatel může určit, že se použijí jen 2,4GHz soupravy. Měření soutěžního letu větroně se zahajuje uvolněním vlečné šňůry a měření je ukončeno prvním dotykem modelu se zemí nebo předmětem na zemi, který zastaví let modelu. Soutěžící může zahájit soutěžní let kdykoliv ve vymezené době na soutěžní lety v příslušné kategorii, za následujících podmínek:

1. Má k plné dispozici jiného soutěžícího a/nebo oficiálního časoměřiče

2. Časoměřič má k dispozici stopky a startovní kartu soutěžícího

3. Všechny předchozí lety zaznamenané na kartě již byly oficiálně nahlášeny. Měření času motorového modelu je zahájeno opuštěním ruky a pokračuje, dokud se model poprvé nedotkne země nebo předmětem spojeným se zemi, který, ukončí jeho let.

4. Výsledný čas se zaznamenává jen v celých sekundách, nedokončené sekundy se do letového času nezapočítávají. Pokud soutěžící přelétal maximální stanovaný čas letu, tak se do karty zapíše maximální čas letu pro danou kategorii. Následně soutěžící s modelem zahájí přistání a, jak to podmínky dovolí, přistane.

Dobu chodu motoru a startovní výšku omezí schválený elektronický záznamník (AMRT) (např. Altis V4, Altis V4+, Altis Micro, Altis Nano, Resitch apod.). Organizátor může zkontrolovat nastavení AMRT před soutěží. Organizátor nebo časoměřič může AMRT zkontrolovat kdykoliv po letu. Technické zařízení pro uskutečnění kontroly je povinen zabezpečit soutěžící. Let se ohodnotí nulou, pokud se nastavení liší od požadovaného. Požadavky na AMRT:

1. Vypnutí podle času a výšky.
2. Bez telemetrie v průběhu soutěžního letu.
3. Neumožňuje změnu nastavených hodnot přes vysílač.
4. Uchování bodu vypnutí (výšky a čas) elektrického motoru u posledního letu.
5. Umožní kontrolu po letu.

Pořadatelé jsou povinni dodržovat tyto postupy, pravidla a požadavky tak, jak byli schváleny. Ve výjimečných situacích může ředitel soutěže zkrátit dobu chodu motoru, měřená maxima „čas soutěžního letu“ a/nebo počet soutěžních letů a to tak, aby byly zajištěny přibližně vhodné soutěžní podmínky. Toto se uplatňuje v případě zhoršení počasí:

- Rychlost větru přesahuje 9 m/s, tj. 32,4 km/hod, 20 mil/hod,
- Smráká se
- Je omezená viditelnost (snížená viditelnost)
- Nastávají další zvláštní okolnosti.

9.7.3. A2 PM - Větroně A 2 s pomocným motorem

Pravidla pro historické modely větroňů kategorie A2 nebo Nordic navržená nebo zkonstruovaná a popřípadě vyráběné stavebnice do roku 1960.

Technické vlastnosti:

Modely musí odpovídat technickým požadavkům kategorie A2 doby vzniku. Minimální hmotnost 410 gramů. Celková plocha je daná součtem půdorysných průmětů plochy křídla a výškovky, která musí být mezi 32 a 34 dm2.

Soutěžící jsou povinni mít s sebou plán nebo nákres modelu kde jsou uvedeny hlavní rozměry modelu, aby usnadnili jakékoli náhodné kontroly ředitelem soutěže. Model musí být navržen, zkonstruován, publikován nebo stavebnice vyráběné a publikované do 31.12. 1960. Na modelu musí být použity původní profily křídla a výškovky a materiál použitý na stavbu kompatibilní s původním. Je povoleno zvýšit pevnost konstrukce za účelem jejich přizpůsobení k většímu aerodynamickému namáhání, které vyžaduje RC řízení (například tím, že zvětšíme průřezu nosníku), ale ne jejich polohu. Dále je zakázáno použití tuhého potahu náběžné hrany a Dbox, pokud s tím nebyl model navržen. Je zakázáno měnit počet žeber křídla, pouze je možnost dělení křídla na dvě poloviny, pokud s touto konfigurací konstrukce modelu nepočítala. Úpravy nezbytné pro použití RC ovládání jsou povoleny s omezením na původní velikosti ocasních a dalších ploch a kormidel. Model musí být postaven pouze v měřítku 1:1, změna měřítka je zakázána (s tolerancí +/-2 % u základních rozměrů a +/- 10 % u vzepětí). Na modelu musí být název modelu a datum konstrukce na viditelném místě. Motor musí být namontován ve špici modelu, špička příďového kužele se musí přibližně shodovat s původní špicí modelu. Model, musí mít nainstalovaný víceúčelový výškoměr AMRT, který musí být vhodný pro zastavení běhu motoru po dosažení 30 ti sekund běhu, nebo po dosažení 50 m výšky. Rozhoduje, kterou z těchto veličin model dosáhne dříve. Pokud při kontrole bude zjištěno, že jedna z veličin nebyla nastavena v souladu s pravidly, soutěžící bude diskvalifikován.

Letové maximum je **210 sekund** a motorový čas se započítává do měřené doby. Létá se na 4 starty a tři se započítávají do celkového výsledku. V případě shody času u více soutěžících bude se konat rozlet. Rozlet bude na stejný motorový čas i výšku. Bez omezení maxima.

9.7.4. ALIR - Altitude Limited Rubber

V soutěži může startovat jakýkoliv model, původně poháněný gumou, který byl navržen do 31.12.1950.

Model musí být postaven v originální velikosti, zmenšování a zvětšování modelu není dovoleno. Minimální plošné zatížení nesmí být menší než 12 g/dm2 průmětu plochy křídla. Pohonná jednotka libovolná. Napájecí baterie maximálně tříčlánek LiPol. Vrtule musí být továrně vyráběné a mohou být sklopné. Model, musí mít nainstalovaný víceúčelový výškoměr AMRT, který musí být vhodný pro zastavení běhu motoru po dosažení 30 ti sekund běhu, nebo po dosažení 100 m výšky. Rozhoduje, kterou z těchto veličin model dosáhne dříve. Pokud při kontrole bude zjištěno, že jedna z veličin nebyla nastavena v souladu s pravidly, soutěžící bude diskvalifikován. Modely startují z ruky, nebo ze země (ROG), dle uvážení soutěžícího.

Letové maximum je **420 sekund** a motorový čas se započítává do měřené doby. Létá se na 4 starty a tři se započítávají do celkového výsledku. V případě shody času u více soutěžících bude se konat rozlet. Rozlet bude na stejný motorový čas i výšku. Bez omezení maxima.

9.7.5. RETRO-PM - RC retrovětroně s pomocným motorem

V soutěži může startovat jakýkoliv model RC větroň, který byl navržen do 31.12.1980. Model má maximální rozpětí modelu do 144 palců, což je 3660 mm. Musí být dodržena původní stavební technologie. Umístění motoru není nařízeno. Není třeba je dokládat. Motor může být umístěn dle volby soutěžícího. Motor může být spalovací nebo elektrický libovolného typu. Počet článků u elektrického motoru a množství paliva u spalovacího motoru nejsou omezeny. Model, musí mít nainstalovaný víceúčelový výškoměr AMRT, který musí být vhodný pro zastavení běhu motoru po dosažení 30 ti sekund běhu, nebo po dosažení 100 m výšky. Rozhoduje, kterou z těchto veličin model dosáhne dříve. Pokud při kontrole bude zjištěno, že jedna z veličin nebyla nastavena v souladu s pravidly, soutěžící bude diskvalifikován. V případě použití spalovacího motoru je výška 120 m a čas motorového letu změří časoměřič. Je zakázáno měnit měřítko. Stavitel musí doložit rok vzniku modelu. Plánkem, časopisem, datovanými fotografiemi a podobně.

Létá se na 4 kola. Maximum je **480 sekund** a nejhorší let ze čtyř se škrtá. V případě shody času u více soutěžících bude se konat rozlet. Rozlet bude na stejný motorový čas i výšku. Bez omezení maxima.